

Biblická hodina (BH) pre dospelých, Bratislava, Legionárska 6,

štvrtok: 7. 11. 2024, 18.00 h, cyklus: ŽALMY, téma:

ŽALM 133

„¹ Pútnická pieseň. Dávidova. Hľa, aké dobré, aké milé je to, keď bratia spolu bývajú! ² Ako výborný olej na hlave, čo steká na bradu,

Áronovi na bradu, čo steká na okraj jeho rúcha. ³ Ako rosa Hermona, čo padá na sionské vrchy. Lebo Hospodin tam udelil požehnanie a život naveky.“

1. Čo je dobré?

Žalm 133 v úvode odpovedá na otázku: Čo je dobré? Čo je milé? **Vedieť, čo je dobré**, ako konať dobro, ako si počínať vlúdne, ako robiť to, čo má hodnotu, význam, zmysel **a vedieť, čo je milé** (iné biblické preklady uvádzajú: krásne, príjemné) - teda čo môže človeka vnútorne uspokojiť, pozdvihnúť, naplniť a motivovať, **sú dve základné potreby nášho života**. Vedieť, čo je dobré a čo je milé sú dve základné potreby ľudského žitia.

Odpoveďou žalmistovi ani nám nie sú etické či estetické pokyny, ani návod na zaistenie si spokojnosti a rozkoše.

2. Dobré a milé je byť spolu pred Hospodinom

Podľa Biblie je pre človeka dobré žiť v spoločenstve, hodnotu má pospolitosť,

súlada, svornosť Božieho ľudu, nie súkromné prežívanie príjemných pocitov.

Zo žalmu však priamo nevyplýva, komu má byť príjemné, keď bratia svorne bývajú. Žalm 133 je pútnickou piesňou, ktorú si Izrael spieval pri putovaní do Božieho príbytku. Preto je možné a pravdepodobné, že **ide o to, čo je milé Hospodinovi**. On prejavuje - dosvedčuje svoju dobrotu pre nás, pre našu záchranu. **Dobré je, že Hospodin nás zjednocuje. Keď je iniciatíva Božia, vzniká jednota, ktorá má šancu vydržať, veď nejde iba o vzájomné zjednotenie ľudí, ale o spoločenstvo s Hospodinom.**

V podobnom zmysle znejú aj Ježišove výroky: „Kde sa dvaja alebo traja zhromaždia v mojom mene, tam som medzi nimi“ (Mt 18, 20). Alebo: „aby všetci jedno boli, ako Ty Otče si vo mne a ja som v Tebe, aby aj oni v nás jedno boli“ (J 17, 21 - 23). Aj výroky apoštola Pavla o cirkvi, ktorá je Kristovým telom a On jej Hlavou (1K 12, 13; Ef 1, 23; 4, 11 - 16) hovoria o prepojenosti, o zjednotení s Bohom. A to je dobré, tak pre bratov (a sestry), ako príjemné aj Hospodinovi. **Kde sme zjednotení pred Pánom Bohom, to prináša požehnanie nám a Pánu Bohu slávu.**

3. Pútnická pieseň

Žalm 133 patrí so žalmami 120 až 134 k **pútnickým piesňam**. Boží ľud izraelský si ich spieval na ceste do jeruzalemského chrámu. **Pre člena Božieho ľudu izraelského bolo mocným zážitkom, keď sa spolu s ďalšími veriacimi uberal do chrámu.** Keď potom brat vedľa brata vo viere stál na chrámovom nádvorí, bolo nesmierne posilňujúce prijať uistenie, že Hospodin, ktorému dôveruje, je tu s ním a prijíma ho. Pre veriaceho Izraelca to bola taká istota, ako dym z prinesených obetí, ktorý videl na vlastné oči videl stúpať k nebu. Vyzbrojovalo ho to istotou Božej blízkosti a radosťou, dávalo mu to vedomie spolupatričnosti s ďalšími veriacimi a podnecovalo žiť s nimi v svornosti. **Je nám spoločenstvo Božieho ľudu radosťou?**

4. Otázky vedúce k modlitbe

V pútnických piesňach sú viaceré **otázky** – formulované priamo i nepriamo. Nie sú tam len kvôli našej prirodzenej ľudskej zvedavosti. Tieto otázky **nás vedú k modlitbe**, priam vťahujú do modlitby a učia nás premýšľať a podieľať sa na spoločnom hľadaní. Vďaka týmto otázkam vychádza človek zo svojej izolácie a stáva sa súčasťou spoločenstva bratov a sestier bývajúcich svorne spolu. Uvedme niektoré z takých otázok vedúcich nás k modlitbe a tým i k posilňovaniu spoločenstva:

Čo Ti dá a čo Ti pridá (podvodný jazyk)?
- Ž 120, 3

Odkiaľ mi príde pomoc? - Ž 121, 1

Ak budeš počítať neprávosti, kto obstojí? - Ž 130, 3

Ako konať dobro? - Čo je dobré a čo milé, príjemné? - Ž 133, 1

Z týchto otázok – vedúcich k modlitbe a k hľadaniu odpovedí v spoločenstve, ktoré je zjednotené s Hospodinom – je zrejmé **duchovné dozrievanie pýtajúcich sa**. Začína schopnosťou mať nadhľad nad slovami, ktoré človeka zraňujú (Ž 120), prechádza do potreby upnúť sa dôverou na Hospodina (Ž 121, 1) a vrcholí uvedením si vlastnej neschopnosti a absolútnej závislosti na Božom zmilovaní (Ž 130, 3). Až na záver prichádza hľadanie odpovede na otázku, **čo je dobré a príjemné**, teda ako uplatniť – preniesť vieru do bežného, všedného života. **Život v svornosti, v jednote s Pánom Bohom, Jeho vôľou**, je odpoveďou na túto otázku.

5. Obrazy požehnania - olej a rosa

Radosť zo spoločenstva - zo svornosti tých, ktorí žijú spoločne, 133. žalm dokresľuje dvomi obrazmi: olejom a rosou. **Olej** mal v Izraeli bohaté uplatnenie. Slúžil ako pokrm, kozmetika (ako dnes krém proti slnku),

ako liek pri pomazávaní chorých (liečivá masť s hojivými účinkami); používal sa aj na svietenie, ale tiež ako obetný dar a pri pomazávaní kráľov, prorokov a kňazov. K pomazávaniu sa používala zmes najkvalitnejšieho oleja so vzácnymi látkami (por. 2M 30, 23 - 30). Obsah nádoby takto pripraveného oleja bol vyliaty na hlavu pomazaného. Pomazanie olejom viditeľne zobrazovalo odovzdanie moci, ktorú Pán Boh udeľuje - Božie poverenie. Tak, ako neodškriepiteľne cítila olej na svojej hlave osoba pomazaná za kráľa, kňaza či proroka, tak je isté, že Pán Boh ju ustanovil do tohto úradu, poveril ju jeho vykonávaním. Olej pomazania vyliaty na hlavu steká (doslova: *je zostupujúci*) po vlasoch, brade až k lemu výstrihu odevu, ktorý sa spravidla obliekal cez hlavu. Voľné stekanie oleja bolo symbolom a svedectvom toho, že celý človek je zasiahnutý Božím poverením. Pomazanie bolo znakom posvätenia a oddelenie človeka pre službu Bohu a vyzbrojenie ho potrebnou duchovnou mocou. **Význam symbolu oleja v 133. žalme je, že tak ako olej steká na bradu a rúcho Áronovo (kňazov povolaných do služby), tak sa Božie požehnanie dostáva všetkým, ktorí spolu svorne žijú.**

V období sucha bola **rosa** v prírode jediným zdrojom vlahy. Bola blahodarným Božím darom. **Dážď padá do celého kraja a slúži na dobro všetkých jeho obyvateľov, tak je dážd' (rosa) obrazom požehnanja, ktoré sa v Božom ľude dostáva všetkým bez rozdielu. Božie požehnanie spočíva na bratoch (a sestrách) žijúcich svorne spolu - v súlade vzájomnom i v súlade s Hospodinom.** Obsahom tohto požehnanja je život naveky (večný život).

Sme teda volaní nezabudnúť na dôležitosť vzťahu s Bohom i blížnym, na to, aby tieto vzťahy boli v súlade.

Dobré je žiť v spoločenstve, pospolitosť, súlad, svornosť Božieho ľudu sú väčšou hodnotou ako súkromné prežívanie príjemných pocitov. Potvrďuje to aj nasledujúci

6. Príbeh z Brazílie

Na jednej ulici v Rio de Janeiro denne vídaval žobráka. Sedel na zemi a s natiahnutou rukou prosil o almužnu. Nemohol chodiť. Mal zmrzačené nohy. Farár pozoroval, ako mnohí prechádzali okolo tohto muža bez povšimnutia. Uvedomil si veľmi tvrdý údel tohto postihnutého človeka. Podišiel k nemu a spýtal sa ho, či si želá vstať a chodiť. Chlapík si farára chvíľu

nedôverčivo obzeral. Dúfal síce vo zvrät v svojom živote, no farár bol prvý, kto sa mu prihovoral po veľmi dlhom čase. „Som na všetko sám“, sťažoval sa, „ľuďom je trápne zastaviť sa pri mne. Hanbia sa so mnou hovoriť.“ Poďakoval sa farárovi a povedal, že by rád chodil, no nik mu nepomôže. Protézy sú pre neho a jeho rodinu (cenovo) nedostupné. Na to, že bude opäť chodiť, musí asi zabudnúť. Farár mu podal ruku a povedal, že sa pokúsi pomôcť mu.

Na nedeľných Službách Božích hovoril o tomto mužovi a o tom, čo by bolo možné pre neho urobiť. Spontánna zbierka na Službách Božích vyniesla viac ako bolo potrebné na barly a protézy. Farár bol šťastný, ale omnoho šťastnejší bol však muž z ulice. Nemohol uveriť tomu, že mu ľudia pomohli. Nasledujúce týždne cvičil tak usilovne, že dokázal chodiť bez pomoci. Na Veľkú noc ho farár pozval na Služby Božie. Usadil ho dopredu k oltáru. Kázal o tom, že Ježiš bol vzkriesený k novému životu a On dáva nový život aj nám. **Aj my sme mať podiel na tom, aby ľuďom v našom okolí začal nový život.** „Pre nášho priateľa“, povedal prítomným, „začal (nový život) vďaka vám.“ Vstal a ukázal, že predtým nevládnym muž, ktorému zbor daroval protézy, môže chodiť. V kostole zavládlo obrovské nadšenie. Farár

spomína: „Bol to najkrajší sviatok vzkriesenia, aký som zažil.“

Áno, bratko-sesterská láska má Božie požehnanie. Je dobré žiť v spoločenstve; pospolitosť, súlad, svornosť Božieho ľudu sú nesmiernou hodnotou. „Hľa, aké dobré, aké milé je to, keď bratia spolu bývajú!“

V spoločenstve bratov a sestier – získavame občerstvenie, silu a Božie požehnanie. Práve v spoločenstve ho chce Pán Boh udeľovať.

Amen. *S použitím Jan Heller, Jiří Beneš: Poutní písně (vyd. Advent - Orion, Praha 2001); Kol. autorov: Výklady k SZ III (vyd. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1998; (zostavili): Helmut Hanisch a Dieter Reihner: Vo viere žiť, vo viere oslavovať, sviatky cirkevného roku (vyd. Porta libri, Bratislava 2010):* **Martin Šefranko, ev. farár**